

รายงานผลการประเมิน
ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐาน
คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
ปีการศึกษา ๒๕๖๓
แบบ ปค.๐๑ ผู้ใช้บัณฑิต

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

๑. หลักการและเหตุผล

คุณภาพของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF หรือ Thai Qualifications Framework for Higher Education) หมายถึง คุณลักษณะของบัณฑิตระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติที่ สกอ. ระบุโดยเป็น คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด ครอบคลุมอย่างน้อย ๕ ด้าน คือ ๑) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ๒) ด้านความรู้ ๓) ด้านทักษะทางปัญญา ๔) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ ๕) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ๖) ด้านอัตตลักษณ์บัณฑิตหลักสูตรการจัดการเชิงพุทธ รวมทั้ง TQF ตามสาขาวิชาชีพที่ประกาศใช้ ตลอดจนสอดคล้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่สภาหรือองค์กรวิชาชีพกำหนดเพิ่มเติม หรือสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตกรณีที่เป็นวิชาชีพที่มีการเพิ่มเติมคุณลักษณะของบัณฑิตที่เพิ่มเติมจากกรอบมาตรฐานทั้ง ๕ ด้านต้องทำการประเมินครบทุกด้าน ตามเกณฑ์ประกันคุณภาพ ระดับหลักสูตรของ สกอ. องค์กรประกอบที่ ๒ ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๑ คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานตามเกณฑ์ของตัวบ่งชี้ดังกล่าว หลักสูตรการจัดการเชิงพุทธ จึงได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตระดับปริญญาตรีรุ่นที่ ๖๕ จำนวน ๒๔ รูป เพื่อหาระดับความพึงพอใจต่อคุณภาพของบัณฑิตของหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติทั้ง ๕ ด้าน

๒. วัตถุประสงค์ของการประเมิน

เพื่อหาระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตหลักสูตรหลักสูตรการจัดการเชิงพุทธ รุ่นที่ ๖๕ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ๕ ด้าน

๓. วิธีดำเนินการประเมิน

๓.๑ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตซึ่งมีความเป็นตัวแทนของผู้ใช้บัณฑิต อย่างน้อยร้อยละ ๒๐ ของจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตร (ตามสูจิบัตรงานประสาทปริญญา พ.ศ. ๒๕๖๓)

๒. ข้อมูลที่แสดงถึงคุณภาพบัณฑิตใน ๕ ด้าน ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ที่หลักสูตรและมหาวิทยาลัยเป็นผู้ดำเนินการรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบประเมินที่มหาวิทยาลัยกำหนด

๓. สอบถามข้อมูลที่แสดงถึงคุณภาพบัณฑิตจากผู้ใช้บัณฑิต ทางไปรษณีย์ ติดแสตมป์พร้อมส่งกลับ

๔. เก็บข้อมูลบัณฑิตปีการศึกษา ๒๕๖๓ รุ่นที่ ๖๕ ระหว่างวันที่ ๑-๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓

๔. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน คือ แบบประเมินตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ของแต่ละหลักสูตร โดยกำหนดข้อคำถามเป็น ๕ ระดับคะแนน ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ๕ ด้าน จำนวน ๒๔ ข้อ ใช้ค่าเฉลี่ยของคะแนนประเมินบัณฑิต เทียบคะแนนเต็ม ๕

๕. ผลการประเมิน

๕.๑ สรุปผลการประเมิน

ที่	รายการ	หน่วยนับ	ผลการดำเนินงาน
๑	บัณฑิตทั้งหมดที่สำเร็จการศึกษาของหลักสูตร	รูป	๒๔
๒	บัณฑิตของหลักสูตรที่ได้รับการประเมินคุณภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	รูป	๒๔
๓	ร้อยละของบัณฑิตที่ได้รับการประเมินต่อบัณฑิตทั้งหมด	ร้อยละ	๑๐๐
๔	ผลรวมค่าคะแนนจากการประเมินบัณฑิตด้านคุณธรรม จริยธรรม	คะแนน	๑๑๐
๕	ผลรวมค่าคะแนนจากการประเมินบัณฑิตด้านความรู้	คะแนน	๑๑๕
๖	ผลรวมค่าคะแนนจากการประเมินบัณฑิตด้านทักษะทางปัญญา	คะแนน	๑๐๕
๗	ผลรวมค่าคะแนนจากการประเมินบัณฑิตด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	คะแนน	๑๐๒
๘	ผลรวมค่าคะแนนจากการประเมินบัณฑิตด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	คะแนน	๑๐๕
๙	ผลรวมค่าคะแนนจากการประเมินบัณฑิตทั้ง ๕ ด้าน (ข้อ ๔ + ข้อ ๕ + ข้อ ๖ + ข้อ ๗ + ข้อ ๘)	คะแนน	๕๓๗
๑๐	ค่าเฉลี่ยของผลรวมค่าคะแนนจากการประเมินบัณฑิตทั้ง ๕ ด้าน (ข้อ ๙ ÷ ๕)	คะแนน	๑๐๗.๔
๑๑	ค่าเฉลี่ยของคะแนนประเมินบัณฑิต (ข้อ ๑๐ ÷ ข้อ ๒)	คะแนน	๔.๔๗

๕.๒ รายละเอียดผลการประเมิน

๑) ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ ๑ ข้อมูลเบื้องต้นของบัณฑิตที่ปฏิบัติงาน

ข้อมูลเบื้องต้นของบัณฑิต	จำนวน	ร้อยละ
๑. สถานภาพ		
บรรพชิต	๒๔	๑๐๐.๐๐
แม่ชี		
คฤหัสถ์ชาย		
คฤหัสถ์หญิง		
รวม	๒๔	๑๐๐.๐๐
๒. ระดับการศึกษาที่จบ		
ระดับปริญญาตรี	๒๔	๑๐๐.๐๐
ระดับปริญญาโท		
ระดับปริญญาเอก		
รวม	๒๔	๑๐๐.๐๐
๓. คณะ/สถานที่ที่จบการศึกษา		
บัณฑิตวิทยาลัย		

ข้อมูลเบื้องต้นของบัณฑิต	จำนวน	ร้อยละ
คณะพุทธศาสตร์		
คณะครุศาสตร์		
คณะมนุษยศาสตร์		
คณะสังคมศาสตร์	๒๔	๑๐๐.๐๐
วิทยาเขต/วิทยาลัยสงฆ์		
โครงการขยายห้องเรียน/หน่วยวิทยบริการ		
๔. สาขาวิชาที่จบการจัดการเชิงพุทธ	๒๔	๑๐๐.๐๐
๕. ตำแหน่งที่ได้รับมอบหมาย		
ผู้ช่วยเจ้าอาวาส	๖	๒๕.๐๐
อาจารย์สอนนักระรม	๓	๑๒.๕๐
ครูสอนพระปริยัติธรรม	๓	๑๒.๕๐
ครูพระสอนศีลธรรม	๑๒	๕๐.๐๐
รวม	๒๔	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๑ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็น บรรพชิต จำนวน ๒๔ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ระดับปริญญาตรี มากที่สุด จำนวน ๒๔ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ คณะสังคมศาสตร์มากที่สุด จำนวน ๒๔ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ และตำแหน่งที่ได้รับมอบหมาย ครูพระสอนศีลธรรมมากที่สุด จำนวน ๑๒ รูป คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๐๐

ตารางที่ ๒ ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบประเมิน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
๑. ประเภทหน่วยงาน		
ราชการ		
รัฐวิสาหกิจ		
เอกชน		
ธุรกิจอิสระ/ส่วนตัว		
วัด หน่วยงาน/องค์กรสาธารณประโยชน์	๒๔	๑๐๐.๐๐
รวม	๒๔	๑๐๐.๐๐
๒. ความเกี่ยวข้องกับบัณฑิตที่ปฏิบัติงานในหน่วยงาน		
เจ้าอาวาส	๒๔	๑๐๐.๐๐
หัวหน้าหน่วยงาน		
ผู้บริหารระดับสูง		
เจ้าของกิจการ		
รวม	๒๔	๑๐๐.๐๐
๓. งานที่บัณฑิตปฏิบัติอยู่ตรงหรือสอดคล้องกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา		
ตรง/สอดคล้อง	๒๔	๑๐๐.๐๐
ไม่ตรง/ไม่สอดคล้อง		

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
รวม	๒๔	๑๐๐.๐๐
๔. ระยะเวลาที่บัณฑิตทำงานอยู่กับท่าน		
น้อยกว่า ๓ เดือน		
ระหว่าง ๓ - ๖ เดือน		
ระหว่าง ๗ - ๑๒ เดือน		
มากกว่า ๑๒ เดือน	๒๔	๑๐๐.๐๐
รวม	๒๔	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๒ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็น วัด หน่วยงาน/องค์กรสาธารณประโยชน์ จำนวน ๒๔ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ความเกี่ยวข้องกับบัณฑิตที่ปฏิบัติงานในหน่วยงาน เจ้าอาวาส มากที่สุด จำนวน ๒๔ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ งานที่บัณฑิตปฏิบัติอยู่ตรงหรือสอดคล้องกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา ตรง/สอดคล้อง มากที่สุด จำนวน ๒๔ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ระยะเวลาที่บัณฑิตทำงานอยู่กับท่าน มากกว่า ๑๒ เดือน จำนวน ๒๔ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

๒) ความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

ในการประเมินความพึงพอใจผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ใช้การวัดระดับความพึงพอใจ ๕ ระดับคือ

๕	หมายถึง	พึงพอใจมากที่สุด
๔	หมายถึง	พึงพอใจมาก
๓	หมายถึง	พึงพอใจปานกลาง
๒	หมายถึง	พึงพอใจน้อย
๑	หมายถึง	พึงพอใจน้อยที่สุด

การแปลผลค่าเฉลี่ยจากข้อมูลที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ ใช้เกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ๔.๕๑ - ๕.๐๐	หมายความว่า	ความพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย ๓.๕๑ - ๔.๕๐	หมายความว่า	ความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย ๒.๕๑ - ๓.๕๐	หมายความว่า	ความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย ๑.๕๑ - ๒.๕๐	หมายความว่า	ความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐ - ๑.๕๐	หมายความว่า	ความพึงพอใจน้อยที่สุด

ตารางที่ ๓ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตด้านคุณธรรมจริยธรรม

ที่	ด้านคุณธรรมจริยธรรม	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
๑	มีศีลธรรม และศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา	๔.๒๕	๐.๕๓	มาก
๒	มีจิตสาธารณะและเสียสละเพื่อส่วนรวม	๔.๓๓	๐.๔๘	มาก
๓	เคารพสิทธิศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	๔.๒๙	๐.๔๖	มาก
๔	เห็นคุณค่าศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น	๔.๑๗	๐.๓๘	มาก
๕	ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม ชาติ ศาสนา	๔.๒๕	๐.๔๔	มาก
	รวม	๔.๒๕	๐.๒๖	มาก

จากตารางที่ ๓ พบว่า ความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตด้านคุณธรรมจริยธรรม สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๕ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๒๖ ด้านที่มากที่สุด เคารพสิทธิศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ๔.๒๙ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๔๖ และด้านที่น้อยที่สุด เห็นคุณค่าศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๗ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๓๘

ตารางที่ ๔ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตด้านความรู้

ที่	ด้านความรู้	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
๑	มีความรู้ความเข้าใจหลักการ ทฤษฎีและเนื้อหา	๔.๐๔	๐.๓๕	มาก
๒	ใช้ความรู้มาอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีเหตุผล	๔.๐๑	๐.๖๑	มาก
๓	สามารถนำความรู้มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้	๔.๔๒	๐.๕๐	มาก
๔	มีความรอบรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทั้งของไทยและของโลก	๔.๑๒	๐.๕๓	มาก
๕	รู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	๔.๐๐	๐.๖๕	มาก
	รวม	๔.๑๔	๐.๓๕	มาก

จากตารางที่ ๔ พบว่า ความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตด้านความรู้ สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๔ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๓๕ ด้านที่มากที่สุด สามารถนำความรู้มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๒ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๕๐ และด้านที่น้อยที่สุด รู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๐ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๖๕

ตารางที่ ๕ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตด้านทักษะทางปัญญา

ที่	ด้านทักษะทางปัญญา	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
๑	สามารถค้นหาข้อมูล ทำความเข้าใจ และประเมินข้อมูลจากหลักฐาน	๔.๐๐	๐.๕๑	มาก
๒	สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างเป็นระบบและมีเหตุผล	๔.๐๘	๐.๕๘	มาก
๓	สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะเพื่อแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม	๔.๒๑	๐.๖๕	มาก
	รวม	๔.๐๙	๐.๓๙	มาก

จากตารางที่ ๕ พบว่า ความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตด้านทักษะทางปัญญา สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๙ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๓๙ ด้านที่มากที่สุด สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะเพื่อแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๑ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๖๕ และด้านที่น้อยที่สุด สามารถค้นหาข้อมูล ทำความเข้าใจ และประเมินข้อมูลจากหลักฐาน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๐ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๕๑

ตารางที่ ๖ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ที่	ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
๑	สามารถทำงานเป็นทีม	๔.๐๘	๐.๕๘	มาก
๒	เป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่มทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม	๔.๓๘	๐.๔๙	มาก
๓	มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักควบคุมอารมณ์และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล	๔.๐๔	๐.๘๐	มาก
๔	รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม	๔.๔๒	๐.๕๐	มาก
	รวม	๔.๒๒	๐.๓๓	มาก

จากตารางที่ ๖ พบว่า ความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๒ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๒๒ ด้านที่มากที่สุด รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๒ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๕๐ และด้านที่น้อยที่สุด มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักควบคุมอารมณ์และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๔ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๘๐

ตารางที่ ๗ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตด้านทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ที่	ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
๑	ใช้ทักษะวิเคราะห์เชิงตัวเลขได้	๔.๒๕	๐.๔๔	มาก
๒	ใช้ภาษาในการติดต่อสื่อความหมายได้ดี ทั้งการฟัง พูด อ่านและเขียน	๔.๐๔	๐.๔๖	มาก
๓	มีทักษะใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม	๔.๐๘	๐.๘๓	มาก
	รวม	๔.๑๒	๐.๔๖	มาก

จากตารางที่ ๗ พบว่า ความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตด้านทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๒ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๔๖ ด้านที่มากที่สุด ใช้ทักษะวิเคราะห์เชิงตัวเลขได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๕ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๔๔ และด้านที่น้อยที่สุด ใช้ภาษาในการติดต่อสื่อความหมายได้ดี ทั้งการฟัง พูด อ่านและเขียน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๔ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๔๖

๓) ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของบัณฑิต

๑) ด้านคุณธรรม จริยธรรม

บัณฑิตควรเห็นคุณค่าศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น และควรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม ชาติ ศาสนา

๒) ด้านความรู้

ควรรู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และควรใช้ความรู้มาอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีเหตุผล

๓) ด้านทักษะทางปัญญา

ควรค้นหาข้อมูล ทำความเข้าใจ และประเมินข้อมูลจากหลักฐาน สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างเป็นระบบและมีเหตุผล

๔) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ให้มีมนุษยสัมพันธ์และ เสียสละเพื่อส่วนรวม มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน การเรียนรู้พัฒนาตนเองในงานที่ทำปฏิบัติงานตามกฎหมาย สัญญา และข้อตกลง

๕) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ควรพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้เหมาะสม สร้างทักษะใน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อแสวงหาข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร เพื่อให้สามารถในการคิด วิเคราะห์ประเด็นปัญหา รับรู้ข่าวสารใหม่ ๆ ฝึกฝนการใช้อุปกรณ์สำนักงานให้มากขึ้น พัฒนา ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อให้ทันยุคอาเซียน

๖) ด้านอัตตลักษณ์บัณฑิตหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาการจัดการเชิงพุทธ

เสริมสร้างความรู้และความสามารถทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเพื่อให้มีความ รอบรู้และทันต่อการเปลี่ยนแปลงโดยมุ่งเน้นแนวทางทางการจัดการเชิงพุทธให้สามารถประยุกต์ความรู้ไปใช้กับงานที่รับผิดชอบได้อย่างสร้างสรรค์ มีความเสียสละมีน้ำใจช่วยเหลือเกื้อกูลเพื่อนร่วมงานมีจิตสาธารณะ

๗) ข้อเสนอแนะอื่น ๆ